

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 10-04-2020 r.

Adam Bodnar

III.7050.17.2020.LN

**Pani
Krystyna Ptok
Przewodnicząca
Ogólnopolski Związek Zawodowy
Pielęgniarek i Położnych
przewodniczaca@ozzpip.pl**

Szanowna Pani Przewodnicząca,

W związku z przedstawioną mi do opinii sprawą pracy pielęgniarek na objętych kwarantanną oddziałach Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im Ludwika Perzyny w Kaliszu uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Decyzjami z dnia 25 marca 2020 r. (nr 3/2020), z dnia 26 marca 2020 r. (nr 4/2020), z dnia 27 marca 2020 r. (nr 5/2020) z dnia 27 marca 2020 r. (nr 6/2020), z dnia 1 kwietnia 2020 r. (nr 7/2020) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu nakazał Wojewódzkiemu Szpitalowi Zespolonemu im. Ludwika Perzyny w Kaliszu zamknięcie oddziałów szpitalnych wymienionych w tych decyzjach. W uzasadnieniach do tych decyzji organ je wydający wskazał równocześnie, że oznacza to „całkowity zakaz opuszczania oddziału przez pracowników szpitala jak i przebywających w nim pacjentów oraz wchodzenia na Oddział (...)”. W tym miejscu należy zauważyć zwrócić uwagę, że uzasadnienie decyzji stanowi niewątpliwie integralną część decyzji w znaczeniu formalnoprawnym, jako jej składnik. Nie stanowi ono jednakże części rozstrzygnięcia decyzji, bowiem tylko w osnowie decyzji zawarte jest rozstrzygnięcie sprawy co do jej istoty.

Materialnoprawną podstawę do wydania tych decyzji stanowił art. 33 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239 ze zm.). Zgodnie z jego treścią w celu zapobieżenia szerzeniu się zakażeń lub chorób zakaźnych państwowy powiatowy inspektor sanitarny może w drodze decyzji wprowadzić zakaz wstępu do pomieszczeń skażonych. Wskazany przepis uprawnia więc państwowego powiatowego inspektora sanitarnego do wprowadzenia wyłącznie zakazu wstępu do pomieszczeń skażonych, stąd też adresatem

obowiązków wynikających z tak wydanego zakazu jest podmiot władający tymi pomieszczeniami.

Art. 33 ust. 2 pkt 1 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi nie stanowi natomiast podstawy do nałożenia obowiązków na osobę, która miała styczność ze źródłem biologicznego czynnika chorobotwórczego, w tym obowiązku kwarantanny polegającego na odosobnieniu osoby zdrowej, która była narażona na zakażenie, w celu zapobieżenia szerzeniu się chorób szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych (por. art. 2 pkt 12 tej ustawy). Z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. f ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi wynika, że osoby przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej są obowiązane na zasadach określonych w tej ustawie do poddawania się kwarantannie. Co do zasady, obowiązek poddania się konkretnej osobie kwarantannie wynika z decyzji administracyjnej wydawanej przez państwowego powiatowego inspektora sanitarnego stosownie do art. 33 ust. 1 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Decyzja taka, jeśli była wydana przed dniem 1 kwietnia 2020 r. musiała być dla swojej skuteczności doręczona osobie poddanej na mocy tej decyzji kwarantannie. Dopiero z dniem 1 kwietnia 2020 r. art. 8 pkt 7 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie systemu ochrony zdrowia związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. poz. 567) dodał do art. 33 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi ust. 3a w następującym brzmieniu: „Decyzje, o których mowa w ust. 1 (a więc również decyzje nakładające obowiązek poddania się kwarantannie) wydawane w przypadku podejrzenia zakażenia lub choroby szczególnie niebezpiecznej i wysoce zakaźnej, stanowiącej bezpośrednio zagrożenie dla zdrowia lub życia innych osób: 1) mogą być przekazywane w każdy możliwy sposób zapewniający dotarcie decyzji do adresata, w tym ustnie; 2) nie wymagają uzasadnienia; przekazane w sposób inny niż na piśmie, są następnie doręczane na piśmie po ustaniu przyczyn uniemożliwiających doręczenie w ten sposób.” Podkreślić jednak należy, że art. 33 ust. 3a ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi dotyczy decyzji wydawanych od dnia 1 kwietnia 2020 r. i nie ma mocy wstecznej. Oznacza to, że decyzje administracyjne wydane przed tą datą i dotyczące kwarantanny, aby mogły wywołać skutek prawny, musiały zostać doręczone osobom podlegającym na mocy tych decyzji obowiązkowi kwarantanny.

Z pewnością natomiast decyzja administracyjna wprowadzająca zakaz wstępu do pomieszczeń skażonych nie jest równoznaczna z decyzją o nałożeniu obowiązku kwarantanny na osoby dotychczas przebywające w tych pomieszczeniach. Świadczy o tym nie tylko podstawa materialnoprawna tej decyzji (art. 33 ust. 2 pkt 1 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi), ale także adresat takiej decyzji, którym jest podmiot władający takimi pomieszczeniami, a nie poszczególne osoby fizyczne.

Moje zasadnicze wątpliwości budzi także kwestia, czy obowiązek kwarantanny nakładany na pracowników może polegać na zakazie opuszczania w tym wypadku miejsca pracy. Kwarantannę co do zasady odbywa się w miejscu zamieszkania.

W rezultacie, skoro adresatem wymienionych na wstępie decyzji był Wojewódzki Szpital Zespolony im. Ludwika Perzyny w Kaliszu, to należy konsekwentnie przyjąć, że wydana na podstawie art. 33 ust. 2 pkt 1 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi decyzja administracyjna nie mogła nakładać obowiązku poddania się kwarantannie na poszczególne osoby, w tym personel medyczny tego Szpitala.

Ten obowiązek, który mógłby być konsekwencją wydanej na podstawie art. 33 ust. 2 pkt 1 tej ustawy decyzji, musi bowiem wynikać z decyzji mających swoje materialnoprawne oparcie w art. 33 ust. 1 ustawy i musiały zostać zakomunikowany przez państwowego powiatowego inspektora sanitarnego w przewidzianej przez prawo formie, poszczególnym, imiennie wskazanym osobom, poddanym w tym trybie kwarantannie.

Dlatego też kwestia ta wymaga wyjaśnienia przez Rzecznika Praw Obywatelskich poprzez zwrócenie się do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu o udzielenie wyjaśnień.

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/